

УТВЪРЖДАВАМ:
ПРОФ. Д-Р П. ЧОБАНОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА БСУ
27.01.2017 г.

СИСТЕМА

**ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА И
УМЕНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ**

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Системата за оценяване на знанията и уменията на студентите е базирана на разпоредбите на Правилника за организация на учебната дейност в БСУ Правилниците за прием на студенти в БСУ през съответната учебна година, както и в указанията за дипломиране и в учебните програми на конкретната дисциплина

В Бургаския свободен университет се провежда обучение за придобиване на образователно-квалификационните степени “Професионален бакалавър“, “Бакалавър” и “Магистър” и образователната и научна степен “Доктор”. Формите на обучение в Бургаския свободен университет са редовна, задочна и дистанционна.

Организацията на обучението в БСУ се осъществява чрез кредитна система, основаваща се на пълната студентска заетост, необходима за усвояване на знанията и придобиване на уменията в процеса на обучение и по всяка учебна дисциплина. На завършилите студенти се издават дипломи за висше образование и придобита образователно-квалификационна степен.

Глава втора

ПРИЕМ И КРЕДИТНА СИСТЕМА

Чл. 1.

Приемът на студенти в БСУ е в образователно-квалификационните степени “Бакалавър” и “Магистър” и се извършва по специалности и форми на обучение.

Чл. 2.

- (1) Приемът на студенти в случаите по чл.2., ал.2, т.1 и ал.4. на Правилниците за прием на студенти в БСУ през съответната учебна година става чрез писмен конкурсен изпит или с оценка от държавен зрелостен изпит. Оценките от конкурсния и от държавния зрелостен изпит са равностойни.
- (2) В случаите по чл.2 ал.2 т.2, ал.3 и ал.4 на Правилниците за прием на студенти в БСУ през съответната учебна година студентите се приемат чрез конкурс по документи.

Чл. 3.

- (1) Конкурсните изпити се провеждат по програми на Бургаския свободен университет, организират се на територията на университета и са с продължителност:
 1. СТОП тест 1 час
 2. Български език 4 часа
 3. История на България 4 часа
- (2) Темите и тестовете се изтеглят на лотариен принцип, публично, в деня на провеждане на изпита.
- (3) Кандидатстуденти, явили се след изтеглянето на темата, не могат да бъдат допускани до участие в изпита.

- (4) В първите два часа от началото на изпита кандидатите не могат да напускат залата. След втория час излизане се разрешава по изключение и с придружаващ квестор.

Чл. 4.

- (1) Писмените работи се проверяват от специализирана изпитна комисия, назначена със заповед на Ректора.
- (2) Оценяването се извършва по шестобална система с точност до стотните.
- (3) Всяка писмена работа се проверява и оценява от двама преподаватели от комисията, независимо един от друг.
- (4) Когато разликата в оценките на двамата преподаватели е по-голяма от 0,50, писмената работа се подлага на арбитраж.
- (5) След като обяви резултатите от изпита, Бургаският свободен университет организира приеман ден на изпитната комисия, в който кандидат-студентите могат да се запознаят с аргументите, обосноваващи оценката.

Чл. 5.

Критериите за оценка на писмените работи се определят от Бургаския свободен университет и се обявяват в деня на изпита.

- (1) Обявените оценки са окончателни и не подлежат на преразглеждане, освен в случаите на допуснатата техническа грешка.
- (2) Процедурата за коригиране на допуснатата техническа грешка в оценката се инициира чрез писмена молба до Ректора на БСУ.
- (3) Оценките важат само за годината, в която са положени изпитите.

Чл. 6.

Организацията на обучението в БСУ се осъществява чрез кредитна система, основаваща се на пълната студентска заетост, необходима за усвояване на знанията и придобиване на уменията в процеса на обучение и по всяка учебна дисциплина.

- (1) Образователно-квалификационна степен “Бакалавър” завършва с 240 кредита (натрупани по основната схема на учебния план), от които 10 за държавен изпит.
- (2) Образователно-квалификационна степен “Магистър” след степен “Бакалавър” по същата специалност завършва с най-малко 60 кредита, като 15 от тях са за успешно защитена дипломна работа или държавен изпит.
- (3) Образователно-квалификационна степен “Магистър” с петгодишен срок на обучението завършва с най-малко 300 кредита (натрупани по основната схема на учебния план), като 15 от тях - за успешно защитена дипломна работа или държавен изпит.

Чл. 7.

- (1) Пълната студентска заетост, необходима на студентите да усвоят знанията и да придобият уменията, заявени в учебните програми, се измерва с кредити.
- (2) Пълната студентска заетост, равняваща се на един кредит, е 25-30 часа. Аудиторната заетост в един кредит е 10 часа.
- (3) Всеки учебен курс притежава кредитен еквивалент, определен с учебния план.

- (4) Кредити от учебен курс се придобиват при положително оценена студентска заетост.
- (5) Кредити от двусеместриални учебни курсове се придобиват след успешно приключване на целия курс.

Чл. 8.

- (1) Обучението предвижда натрупване на 60 кредита за учебна година, по 30 на семестър, придобивани по условията и основната схема на учебния план.
- (2) При обучение в съкратени срокове или по индивидуален учебен план годишният обем кредити може да бъде по-малък или по-голям, като се спазват условията на чл.16 от този правилник.
- (3) При определени условия и в зависимост от индивидуалните си интереси, студентите могат да придобиват кредити от допълнителни (факултативни) учебни курсове, които са над кредитите, придобивани по основната схема на учебния план, и не ги заменят.
- (4) При условията на учебните програми студентите могат да придобиват кредити от участие във форми на научноизследователската дейност в БСУ.

Чл. 9.

- (1) Студентите могат да се обучават едновременно в две специалности. Разрешение за обучаване в две специалности, когато са в различни направления и основни звена, се дава от Ректора.
- (2) Обучение по втора специалност в същото направление и в същото основно звено се дава от Декана по правила, приети от Учебно-научния съвет.

Чл. 10.

- (1) Записването на семестъра става при условие, че е внесена семестриалната такса за обучение в БСУ. Семестриалните такси се внасят в срокове, определени със заповед на Президента на БСУ.
- (2) Студентите, невнесли семестриалната такса в срок, прекъсват обучението си в БСУ.
- (3) Студентите могат да презаписват един и същ семестър или учебна година. Тяхното обучение протича по индивидуален учебен план.

Глава трета

ОЦЕНЯВАНЕ НА АКАДЕМИЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ

Чл. 11.

- (1) Системата за проверка и оценка на знанията в бсу е част от системата за подготовка за придобиване на степен на висшето образование.
- (2) Основни принципи на системата за проверка и оценка на знанията са:
 1. Системност на полаганите усилия на студентите през цялостния учебен процес чрез използването на ефективни механизми за натрупване на кредити (дейностите,

извършвани от студентите, свързани с обучението по всяка учебна дисциплина – аудиторна, извън аудиторна и самостоятелна работа);

2. Обективност на оценяването на различията в академичните постижения на студентите, като се използват ясно определени и обосновани критерии за оценка на добитата теоретична и практическа подготовка;
 3. Прозрачност в механизма на оценяване, чрез предварително огласени критерии и посочване на значимостта на извършената дейност в крайната оценка на изучаваната дисциплина от студента;
 4. Съответствие на резултата на оценяването със степента на придобита компетентност съобразно специфичните цели на образованието по съответната специалност и специфичните задачи на всяка учебна дисциплина;
 5. Сравнимост на образователните постижения на студентите с тези, получени в други висши училища.
- (3) Отговорността за действието на системата за оценяване е на всички членове на академичния състав на университета.

Чл. 12.

Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са текуща оценка и семестриален изпит.

Чл. 13.

- (1) Текущото оценяване се провежда в хода на аудиторната работа през семестъра и постига ритмично и задълбочено усвояване на заявените теоретични знания и приложни умения.
- (2) Обект на текущо оценяване са:
 1. изявата по време на семинарните, лабораторните или практическите аудиторни занятия;
 2. изявата във формите на възложена самостоятелната работа;
 3. резултатите от форми на текущ контрол.
- (3) Формите на текущ контрол са контролни работи, тестове и колоквиуми.
- (4) Обектите на текущо оценяване, формите на текущ контрол и тяхното разпределение се определят с учебната програма. В началото на семестъра преподавателите информират студентите за условията на текущото оценяване.

Чл. 14.

- (1) Семестриалните изпити се провеждат след края на семестъра по време на изпитните сесии, определени в учебния график.
- (2) Семестриалните изпити в зависимост от спецификата на учебния курс са писмени, устни, писмени и устни или практически.
- (3) Семестриалните изпити се провеждат по предварително обявени изпитни програми или конспекти.

Чл. 15.

В зависимост от спецификата на учебния курс и формата на обучение крайната оценка се формира от оценката от изпита и от текущото оценяване. Методът за формиране на крайната оценка се описва в учебната програма.

Чл. 16.

- (1) Студентите, които не са изпълнили съществена част от изискванията, заложи в учебната програма, не могат да бъдат допуснати до участие в изпит.
- (2) Тези студенти могат да се явяват при условията на допълнителна сесия след изпълняването на изискванията.
- (3) В случай, че неизпълнените изисквания са свързани с аудиторна дейност, студентът заплаща допълнителна такса;
- (4) Преподавателите информират Декана за такива случаи с аргументиран доклад.

Чл. 17.

- (1) Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобална система, която включва: отличен (6,00), много добър (5,00), добър (4,00), среден (3,00) и слаб (2,00). За успешно положен се смята изпитът, оценен най-малко със среден (3,00).
- (2) Оценяването на знания и умения, придобити от практики и стажове или форми на самостоятелна работа може да става и със "Зачита се".
- (3) Системата за оценяване е съвместима със скалата за оценяване на Европейската система за натрупване и трансфер на кредити.

Чл. 18.

- (1) Студентът може да поиска пояснение от преподавателя, когато не е съгласен с поставената крайна оценка. Ако студентът не е удовлетворен от пояснението, в еднодневен срок от обявяване на резултатите от изпита, може да се обърне към Декана чрез писмена молба, описваща случая.
- (2) След като изслуша съображенията на студента и преподавателя, Деканът може да разреши провеждане на изпита пред комисия, в която участва и преподавателят, или да остави молбата без последствие. Решението на Декана е окончателно.
- (3) Студентите могат да поискат повишаване на получена оценка. Повишаване се разрешава от Декана. Деканът определя условията и срока, в който студентът трябва да положи повишителния изпит. Последната оценка е окончателна.
- (4) Ако студентът не изпълни условията и сроковете, определени с решението на Декана, се приема, че се отказва от правото си. В такива случаи валидна е първоначалната оценка.
- (5) В случаите по ал. 2 и ал. 3 студентите заплащат допълнителна такса в размер, определена от Президента на БСУ.

Чл. 19.

- (1) Крайните оценки се отразяват от преподавателя в изпитен протокол, студентската книжка и главната книга.
- (2) Преподавателите се задължават:

1. Да представят изпитния протокол в Учебен отдел най-късно до два дни след провеждане на семестриалния изпит.
 2. Да внесат оценките в главната книга най-късно да една седмица след провеждането на изпита.
- (3) Отчитането на изпита с хонорарно сведение става след като са изпълнени задълженията по ал.2.
- (4) Данните за признати по реда на чл.18 от този правилник учебни курсове и периоди на обучение се нанасят в главната книга служебно.

Чл. 20.

- (1) В БСУ се провеждат три изпитни сесии:
1. редовна – след края на всеки семестър;
 2. поправителна – след приключване на редовната изпитна сесия
 3. допълнителна – преди началото на следващата учебна година.
- (2) Изпитните сесии за студентите от задочно обучение могат да се насрочват и по друго подходящо време, но не по-късно от началото на следващия семестър.
- (3) Извън изпитните сесии по ал.1 и ал.2 с разрешение на Зам.-ректора по УД могат да се организират извънредни сесии по отделни учебни дисциплини.
- (4) Извънредните изпитни сесии могат да се организират при условие, че аудиторната работа по съответната учебна дисциплина е приключила. На тези изпити могат да бъдат допускани студенти, изпълнили условията на чл.24 ал.1 от този правилник.
- (5) Не се допуска:
1. Явяване на повече от един изпит в един учебен ден;
 2. Явяване на изпит извън сградата на БСУ;
 3. Явяване на изпит на дата извън графика на специалността.
- (6) По изключение Деканът може да разреши явяване на изпит на дата от графика на друга специалност или форма на обучение. Искане за разрешение се прави чрез писмена молба, подадена в срок до 3 дни преди датата на изпита.
- (7) За явяване на допълнителната и други извънредни сесии се заплащат допълнителни такси, чийто размер се определя от Президента на БСУ.

Глава четвърта

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ И ЗАЩИТИ НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ

Чл. 21.

- (1) Обучението на студентите в БСУ по всяка специалност завършва с държавен изпит или защита на дипломна работа, определени с учебния план.

- (2) Държавният изпит и защитата на дипломна работа се провеждат пред държавна изпитна комисия, в която влизат не по-малко от трима хабилитирани преподаватели в съответната научна област. В комисията могат да се включват и до две хабилитирани лица от други висши училища, както и специалисти от съответната професионална област. Държавната изпитна комисия се назначава със заповед на Ректора.
- (3) Съставът на държавните изпитни комисии в регулираните специалности е в съответствие с държавните изисквания за тях.
- (4) За явяване на държавен изпит или защита на дипломна работа студентите заплащат допълнителни такси в размер, определен от Президента на БСУ.

Чл. 22.

- (1) До държавен изпит или разработка на дипломна работа се допускат студенти, семестриално завършили курса на обучение.
- (2) За семестриално завършили се смятат студентите, които са положили успешно всички изпити и са придобили кредитите по основната схема на учебния план.
- (3) Студенти, записали последен семестър, имат право да се дипломират в срок до 5 години. След този срок се отстраняват от БСУ. Те могат да кандидатстват в БСУ на общо основание, като в такива случаи признаване на образователни кредити става по реда на чл.18 от този правилник.

Чл. 23.

- (1) На завършилите студенти се издават дипломи за висше образование и придобита образователно-квалификационна степен.
- (2) Издаването на дипломи за завършени образователно-квалификационни степени, акредитирани от чуждестранни образователни институции, става в съответствие с международните договори, сключени с БСУ.

Чл. 24.

Разработването на дипломна работа, с което приключва обучението на магистърско ниво, е процес, преминаващ през следните пет етапа:

1. определяне на тема на дипломната работа;
2. определяне на научния ръководител на дипломната работа;
3. разработване на дипломната работа;
4. рецензиране на дипломната работа;
5. защита на дипломната работа.

Чл. 25.

Общият обем на цялата дипломна работа трябва да бъде около 70-80 страници (при стандартен обем 29-30 реда или около 1800-2000 знака на страница), като минимум 50-60 страници от тях трябва да са посветени на основната част (теоретична обосновка и решаване на проблема).

Чл. 26.

Дипломантът е длъжен да цитира източника на всички текстове, които ползва в оригинален вид без собствена преработка. Между текстовете на дипломната работа и литературните източници в списъка на ползваната литература трябва да има задължителна връзка

Чл. 27.

Защитата на дипломната си работа дипломантът прави пред държавна изпитна комисия. Защитата преминава в следната последователност:

а) Дипломантът прави експозе на дипломната си работа с продължителност не повече от 10 минути.

б) Рецензентът или член на държавната изпитна комисия прочита рецензията на дипломната работа.

в) Задават се въпроси от членовете на държавната изпитна комисия.

г) Дипломантът отговаря на въпросите и оценките на рецензента.

д) Дипломантът отговаря на въпросите на членовете на държавната изпитна комисия

Чл. 28.

Оценява се:

- Възможността на дипломанта да разработва проблеми, важни за практиката и/или за теорията.
- Разработването на методология, методика както и по-проста или по-сложна информационна система за разрешаването на определен проблем (практически или теоретически).
- За работещите студенти - решаването на техни професионални проблеми.
- Постижения в събирането и обработката на емпирични данни от практиката или статистически данни от различни източници.
- Ползването на определена литература.

Глава пета

Процедура за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни разработки

Чл. 29.

Ако научният ръководител на дипломант или докторант, рецензентът или преподавател от програмния съвет, в който е дадена за обсъждане разработката, установи плагиатство или преписване от Интернет или от хартиен носител, има право:

- научният ръководител да не допусне дипломанта или докторанта до защита на дипломната работа или дисертационния труд;
- рецензентът да даде отрицателна рецензия;
- преподавателят да предложи на Държавната изпитна комисия или на Научното жури да не допусне дипломанта или докторанта до защита.

Чл. 30.

Установяването на преписване или плагиатство може да бъде реализирано чрез следните средства:

1. Проверка с електронни средства за търсене в Интернет (Google, Yahoo, Яндекс и др.).
2. Проверка в текста за действителни цитирания на използваната литература.

3. Проверка на избрани абзаци от текста на дипломната или дисертационната разработка за коректно използване на посочени източници от хартиен носител.
4. Използване на специализиран софтуер за установяване на преписване или плагиатство, като програмите Plagiat Finder, Advego Plagiatus и др.

Чл. 31.

На дипломант или докторант, плагиатствал или преписвал, могат да бъдат наложени следните санкции:

1. Забележка
2. Мъмрене
3. Отстраняване за една учебна година
4. Отстраняване от БСУ.

Чл. 32. (1) Дипломантът се допуска до защита на дипломната си работа след преработката ѝ с разрешение от научния ръководител и от рецензента.

(2) Докторантът се допуска до защита на дисертационния си труд след преработката му с разрешение от научния ръководител след обсъждане в програмния съвет и положителни рецензии от рецензентите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

&1 Системата за оценяване на знанията и уменията на студентите е изготвена в съответствие със Закона на висшето образование и другите нормативни актове, регулиращи висшето образование в Република България.

&2 Системата за оценяване на знанията и уменията на студентите е част от Правилника за организация на учебната дейност в БСУ и Правилника за прием на студенти в БСУ за съответната учебна година.

&3 Системата за оценяване на знанията и уменията на студентите е приета на заседание на АС на БСУ с протокол №5 от 27.10.2006 г. и протокол № 1 от 27.01.2017 г.